

001	66	76	96	96	66	26	09	62	69	58	48	36	25	61	13	10	7	3	0
100	98	96	94	92	90	85	80	70	60	55	50	45	40	30	20	15	10	8	6

MAATALOUS

Pensasmustikassa ei yllätä huippusatoon

LIPERI (MT)
Kirsi ja Jussi Jaakkolan tilalla Liperin Mattisenlahdessa kerätään ensi viikolla viimeinen kierros pensasmustikkaa. Loppukesän marjan satokausi jää helteiden takia tavallista lyhyemmäksi.

”Satoa voi sanoa korkeintaan keskinkertaiseksi. Syytä siihen emme tiedä, koska kastelun hoidamme kastelujärjestelmällä. Huippusadon saimme muutama vuosi sitten sateisena ja koleana kesänä”, kertoo Kirsi Jaakkola.

Jaakkolat olivat Suomessa ensimmäisiä, jotka 11 vuotta sitten perustivat pensasmustikkaviljelmän puolentoista hehtaarin alalle pääviljelykasvinsa perunan rinnalle.

Pohjois-Karjalassa lämpösummien takia eletään vaativan marjan menestymisen ääri-ajoilla.

Mummot parhaita asiakkaita

”Vasta nyt asiakaskunta alkaa vakiintua, ja pohjoiskarjalaisetkin ovat löytäneet tämän marjan. Mummot ovat vahvin asiakaskuntamme. He ostavat marjoja lastenlapsilleen laattikaupalla”, Kirsi Jaakkola hymyilee.

Jussi Jaakkola sanoo, että myös Etelä-Suomesta tulee myönteistä palautetta puhelimella. Sinne vähittäismyyntiin päätyy yli 60 prosenttia sadosta.

”Myyimme marjoja ainoastaan tilan tarralla varustetuissa kannellisissa rasioissa. Yllät-

Pensasmustikkasato kypsyy vähitellen turttujen kärkimarjoista alkaen.

tävää on, että tuntemattomat ihmiset soittavat ja kiittävät marjan makua ja sitä, ettei ainoatakaan marjaa tarvitse heittää pois”, hän iloitsee.

Pensasmustikkaa viljellään noin 75 hehtaarin alalla Suomessa. Satomäärä on vaihdellut viime vuosina 75 000 ja 130 000 kilon välillä.

Jaakkolan tilalla parhaimmillaan yksi pensas tuottaa kaksi kiloa marjoja.

”Osa pensaistamme vain kieltäytyy kokonaan tekemästä satoa. MTT:n tutkimusasemalla Piikkiössä on pitkään selvitetty eri lajikkeiden menestymisen ehtoja. Pensasmustikka vaatii hapanlannoituksen, mutta ei torjunta-ainekäsittelyjä”, Kirsi Jaakkola selvittää.

Valtakunnallisesti pensasmustikka on kärsinyt lievästä talvivaurioista, ja kukinnan aikaiset kylmät säät ovat myös verottaneet osansa sadosta. Menetyksiä on eniten maan eteläosissa sijaitsevilla pensasmustikkatiloilla.

LIISA YLI-KETOLA

MIKKO MAKKONEN

Kirsi Jaakkolalla on yli kymmenen vuoden kokemus pensasmustikasta. Hänen oma lempilajikkeensa on Arto, jossa on vahva juolukan aromi.

VILLE-PETTERI MÄÄTTÄ

Monipuolinen kasvusto on hyvä suoja hellettä vastaan. Laidun maittaa somerolaisen Mäntylän tilan hiehoille.

Talvituhot ja kuumuus laittoivat laitumet lujille

Pitkään jatkuneet helteet kuivattivat laitumet ja moni on turvautunut lisäruokintaan. Monipuolinen kasvusto auttaa kuivuuden selättämisessä.

Pitkä ja ankara hellejakso on kuivattanut laitumet tehokkaasti.

Kuivuudessa on paikallisia eroja. ”Moni on joutunut syöttämään laitumille lisärehua”, **Anu Ellä** Pro Agria Länsi-Suomesta kertoo.

Erityisesti kuivuus haittaa timoteivaltaisia kasvustoja, jollaisia laitumet usein ovat.

”Ruokonata sietäisi kuumuutta, mutta se ei ole laitumelle maittava vaihtoehto”, Ellä miettii. Nurminadoista taas löytyy kestävyiden lisäksi myös maittavuutta.

Myös apila nousee arvoonsa kuumalla kelillä. Sen syväjuuri vähentää kuivuuden vaikutusta. Kuuman ja kylmän vaihtelu on tuonut eri kasvilajien edut ja haitat esiin.

”Kesä on ollut ovela. Tämä vuosi osoittaa, että monipuoliset kasvilajiseokset ovat hyödyllisiä”, **Jarkko Storberg** Pro Agria Länsi-Suomesta pohtii.

”Odotukset olivat suuret”

Paula Kohijoki Pro Agria Länsi-Suomesta tekee parhaillaan kyselytutkimusta lypsylehmien laidunnuskäytännöistä. Hän on huomannut laitumia kiertäessään, ettei helle ole yksin kuor-

Isäntä Esa Pirttilä tarkastaa hiehojen juomavesitilanteen Mäntylän tilalla Somerolla.

mittanut nurmia.

”Tänä kesänä talvihuhoja on ollut enemmän”, Kohijoki kertoo. ”Hyvissäkkin laitumissa on laikkaisuutta.”

Laitumen palautuminen kuivumisesta on hidasta eikä jälkihuotoa voi juurikaan tehdä. Etenkin kuivilla savimailla tilanne on heikko.

Viisainta on varautua joustavasti laidunten käyttöön ja lisäruokintaan tarvittaessa. ”Palautuminen on parasta silloin, kun seurataan laitumen kasvustetta, eikä sitä syötetä sitä liian matalaksi”, Kohijoki muistuttaa.

Jos laidun on kuivahtanut ja tallattu, täydennyskylvöä voi suositella ensi keväälle erityisen lämpimästi.

Somerolla on riittänyt paikallisia sateita sen verran, etteivät laitumet ole täysin kellastuneet.

Kaija Pirttilä myy tilaltaan terni- ja tinkimaitoa. ”Laitumemme ovat niin pieniä ettei niihin voi täysin luottaa, koko ajan on annettu ekstrapäivä.”

Helle on kuitenkin nukentanut maitohanoja.

”Odotukset olivat suuret, sillä meillä poiki kymmenen sijaan kahdeksantoista lehmää”, Pirttilä miettii. ”Ensin kuumuus pudotti maitomäärät alas. Nyt ihmetellään, mitä Putin touhuu.”

Kolmas sato hyvin kasvuun

Säilörehun kakkossadon korjaaminen on monin paikoin hyvässä vauhdissa. Jos syksyllä saadaan riittävästi sateita, kesä suosii kolmen sadon viljelijää.

”Säilörehun kolmas sato on lähtenyt hyvin kasvuun. Lämpöä on riittänyt ja paikoin on saatu myös runsaasti vettä”, Storberg sanoo.

Pitkään jatkuneesta kuumuudesta huolimatta osalla tiloista on päästy kohtalaiseen kakkossatoon.

”Kun kasvuston tiheys on kunnossa, kuiva-ainetakin saadaan riittämiin”, Ellä kertoo.

Viilenevä sää tuo monelle toivottua helpotusta. Storberg ohjeistaa niittämään mahdolliset hylkyläikut pois, jotta niihin saataisiin uutta kasvua.

TUULIKKI VILLO

Nykyisen malliston loppuunmyyntikampanja!

PERINTEINEN

SIMULTA
 Simulta 3000T Classic* **18 000,-**
 Simulta 3000ST Classic* **20 000,-**
 Simulta 3000ST** **23 000,-**
 * sis. kiekkovantaat
 ** sis. kiekkovantaat, 10,0/75-15,5 pakkeri, UUSI G-Wizard -ajotietokone

MAESTRO DIRECT
 Maestro 3000 Direct **41 500,-**
 Maestro 4000 Direct **49 500,-**

MAESTRO PLUS
 Maestro 3000 Plus **31 500,-**
 Maestro 4000 Plus **37 000,-**

Maestro Plus ja Maestro Direct -kampanjapaketeissa varusteina mm. UUSI ajotietokone, pakkeri, lannoitteen kaukosäätö, ruiskutusurakytimet siemen- ja lannoitepuolella, rivimerkkarit ja jälkihara. Kaikki hinnat alv. 0% + toimituskulut.

Junkkari-työkoneet Agrimarketeista kautta maan.
Katso lisää: www.agrimarket.fi

Koneita rajoitetusti.
Kysy lisää lähimmästä Agrimarketistasi!

Kasvinjalostus varautuu tulevaan

Jokioisilla juhlittiin viime viikon torstaina Borealia ja kasvinjalostuksen 110-vuotista taivalta.

Borealin menestystä mitattakseen ei tarvitse kuin vilkaista pelloille. Kaksi kolmasosaa on sen jalostamien lajikkeiden peitossa.

Paljon on muuttunut alkuaikojista, sillä alue oli aikanaan Suomen rikkaimman miehen omaisuutta.

Vuosina 1868–1917 elänyt **Alfred Kordelin** loi itselleen suuromaisuuden lähes tyhjältä.

Myös Naantalin Kultarannan rakennuttaneella Kordelinilla oli Jokioisten kartanossa hallussaan 32 000 hehtaaria maata, 1 500 lehmää, 430 torppaa ja 208 mäkitupaa.

Sittemmin hänet murhattiin ja tila siirtyi perheettömältä mieheltä valtion haltuun.

Tänään kartanon tiluksia peittää 54 000 koeruutua.

Suurin osa ruuduista on moni- ja kaksitahoisien ohran peitossa.

Bioteknikka tukena

Borealin laboratorioissa jalostyö saa tukeen uusimman tekniikan. Ohran genomin selvittämis-työ on hyvässä vauhdissa. MTT:n kanssa toteutetun projektin suurikysymys on, voiko satoa ennustaa genomin perusteella.

Borealilla ei haikailla geenimuunneltujen lajikkeiden perään, vaikka aiheeseen vaadittava tietotaito takataskusta tarvittaessa löytyisikin. Laillisestakin biotekniikasta on yllin kyllin apua kehitystyössä.

Jalostustyössä hyödynnetään esimerkiksi solukoviljelyä, mikä nopeuttaa jalostusprosessia keskimäärin 3–4 vuotta.

Vaikka biotekniikka on tärkeää, kenttäkokeita se ei toistaiseksi korvaa.

Koeruutuja on esimerkiksi Latviassa, Liettuassa ja Etelä-Ruotsissa, jotta kasvien selviytymiskyky voidaan kartoittaa mahdollisimman erilaisissa oloissa.

Ilmastonmuutoksen aika

Ilmaston muuttumista ei seurata Borealilla sivusta tumput suoriina.

”Oletamme, että kasvitautien ja tuholaisten määrä kasvaa”, kertoo Boreal kasvinjalostus Oy:n toimitusjohtaja **Markku Äijälä**.

Kasvinjalostuksessa painotetaan yhä enemmän korren vahvuuteen ja ääriolosuhteita sietäviin kasveihin.

Jokioisilla varaudutaan tulevaisuuteen, näytti se milta tahansa.

TUULIKKI VILLO

MT